

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Yleistä COSSin toiminnasta

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS on avoimen lähdekoodin teknologioita ja -toimintamallia käyttävän liiketoiminnan kansallinen kehittämisorganisaatio.

COSS edistää avoimen lähdekoodin teknologiaratkaisujen hallittua käyttöä eri toimialoilla ja tuottaa palveluja jäsentensä liiketoiminnan kehittämiseksi. COSS palvelee sekä avoimen lähdekoodin teknologioihin perustuvia tuotteita ja palveluja tarjoavia yrityksiä että avointen ratkaisujen käyttäjiä: yrityksiä, yhteisöjä ja julkishallinnon organisaatioita.

COSSin tavoitteena on vahvistaa Suomen ohjelmistointensiivisen liiketoiminnan kilpailukykyä, synnyttää uutta kasvuliiketoimintaa ja edistää tietoyhteiskunnan kehitystä avoimen lähdekoodin teknologioiden ja niitä tuottavien yhteisöjen avulla.

Vuosi 2009 oli COSSin kuudes varsinainen toimintavuosi. COSS perustettiin vuoden 2003 lopussa Osaamiskeskusohjelman vuosittain erityisrahoitettavana kansallisena huippuhankkeena. COSSin hallinnollisena taustaorganisaationa toimii Hermia Oy (aikaisemmalta nimeltään Teknologiakeskus Hermia Oy). COSS toimii Hermia Oy:n hallintokäytäntöjen mukaisesti sen itsenäisenä kehittämisohjelmalla. Toiminnan rahoitus muodostuu jäsenmaksuista ja sponsorituloista, ulkopuolisesta projektirahoituksesta ja maksullisten palveluiden myynnistä.

Vuoden 2009 yleisestä taloudellisesta tilanteesta johtuen jäsenmäärä pieneni hieman. Vuoden lopussa bisnesjäseniä oli 132. Jäsenlista on nähtävissä osoitteessa <http://www.coss.fi/jasenet>.

COSSin toimintaa suuntaa sponsoroivista jäsenistä ja rahoittajaorganisaatioista koostuva ohjausryhmä. Vuoden 2009 lopussa ohjausryhmän kokoonpano oli seuraava:

Timo Väliharju, Toimitusjohtaja ja perustaja, Mediamasteri Group Oy (puheenjohtaja)

Kim Aaltonen, Toimitusjohtaja, Novell Suomi Oy

Juhani Ahonen, Nokia Siemens Networks Oy

Henri Bergius, Nemein Oy

Timo Jyrinki, Nomovok Oy

Kai Keinänen, Osastopäällikkö, Saunalahti Group Oyj

Anneli Koivunen, Hallituksen puheenjohtaja, Proactum Oy

Jyrki Koskinen, Yliopisto- ja yhteiskuntasuhteista vastaava, IBM

Antti Kytömäki, Chief Architect, Ixonos Oy

Markus Pekkarinen, Sales Manager Finland, Red Hat Nordic

Henri Ranki, COO, Cubical Solutions Oy

Manu Setälä, Teknologia-asiantuntija, Tekes

Mikko J. Terho, Vice President & Nokia Fellow, Nokia Oyj

Martin von Willebrand, Hallituksen puheenjohtaja, Validos ry

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Viestintä ja näkyvyyspalvelut

Sähköpostipalvelut

Vuoden aikana lähetettiin 13 COSSin uutiskirjettä. Uutiskirje sisältää tietoa COSSin aktiiviteeteista, tulevia avoimen lähdekoodin tapahtumia, COSSin jäsenorganisaatioiden tiedotteita ja avoimen lähdekoodin uutisia.

Uutiskirje toimii sekä COSSin että COSSin jäsenten viestintäkanavana, sillä jäsenet voivat toimittaa omia uutisiaan uutiskirjeeseen. Uutiskirjeet ovat saatavilla myös verkossa osoitteessa <http://www.coss.fi/uutiskirjeet>.

Uutiskirjeiden lisäksi julkaistiin muutamia erillisiä jäsenkirjeitä, tapahtumamainoksia ja viisi lehdistötiedotetta.

WWW-palvelut

Uusi [coss.fi](http://www.coss.fi)-sivusto otettiin käyttöön helmikuussa 2009. Uuden sivuston myötä jäsenyritysten näkyvyys on parantunut ja tarjolla on enemmän ajankohtaista tietoa. Sivuston kehitystä jatketaan vuonna 2010.

Vuonna 2009 otettiin käyttöön sosiaalisen median kanavia. COSSille luotiin oma Qaiku-kanava, jossa keskusteltiin COSSin toiminnasta ja avoimen lähdekoodin asioista ja Facebookia käytettiin mm. Openmind-konferenssin markkinoinnissa. Lisäksi COSSilla on sivut LinkedIn-, YouTube-, Identi.ca- ja Twitter-palveluissa. Sosiaalisen median palveluiden laajempaa hyödyntämistä tutkitaan jatkuvasti.

- Facebook: <http://www.facebook.com/pages/COSS/250674019544>
- Qaiku, #coss: <http://www.qaiku.com/channels/show/COSS/>
- Qaiku, @coss: <http://www.qaiku.com/home/COSS/>
- LinkedIn, #coss: <http://www.linkedin.com/groups?home=&gid=135235>
- YouTube, @cossfinland: <http://www.youtube.com/cossfinland>
- Twitter, @cossfinland: <http://twitter.com/cossfinland>
- Identi.ca, @coss: <http://identi.ca/coss/>

Yritys- ja ohjelmistohakemisto

Uutta avoimen lähdekoodin ohjelmistoja ja avoimen lähdekoodin ratkaisu- ja palvelutoimittajia listaavaa COSSin yritys- ja ohjelmistohakemistoa on kehitetty vuoden 2009 aikana. Uusittu palvelu tullaan julkaisemaan vuoden 2010 aikana. Nykyinen hakemistopalvelu on toiminut puutteellisesti eikä sen ylläpitoa ja kehittämistä ole jatkettu.

Vuonna 2009 aloitettiin Avopaikka-portaalin kehittäminen liittyen Avopaikka-konseptin uudistamiseen. Avopaikka-portaali julkaistaan alkuvuonna 2010.

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Avopaikka

COSSin Avopaikka-lehden uudistaminen aloitettiin vuonna 2009. Aikaisemmin Kauppalehden liitteenä julkaistusta Avopaikasta tehdään COSSin asiakaslehti, joka tarjoaa artikkeleita avoimesta lähdekoodista ja tietoa avoimen lähdekoodin toimittajista ja heidän ratkaisuksista. Oman lehden suurin etu jäsenille on huomattavasti edullisemmat ilmoitushinnat.

Ensimmäinen uudistunut Avopaikka-lehti julkaistaan tammikuussa 2010. Jatkossa lehteä on tarkoitus julkaista 2-3 kertaa vuodessa. Yritykset voivat varata artikkeli- ja mainostilaa lehdestä. COSSin jäsenillä on juttuihin etuosto-oikeus sekä edullisemmat hinnat. Yritysjuttujen lisäksi lehteen tulee COSSin asiantuntijoiden ja partnereiden asiantuntija-artikkeleita.

Avopaikka-lehden uudistumisen myötä aloitettiin uuden palvelun kehittäminen avoimen lähdekoodin käyttäjien ja toimittajien kohtaamiseksi. Avopaikka-palvelun kohderyhmänä ovat erityisesti avointa lähdekoodia käyttävät tai sen käyttöä harkitsevat organisaatiot. Palvelu sisältää Avopaikka-lehden, Avopaikka-portaalin ja Avopaikka-tapahtumat. Avopaikka-hankkeelle on haettu rahoitusta ja tavoitteena on käynnistää hankkeen täysipainoinen toiminta vuonna 2010.

<http://avopaikka.fi>

Akademy 2010

COSS haki ja sai Akademy 2010 -tapahtuman Suomeen. Akademy 2010 pidetään Tampereella 3.-10.7.2010 ja järjestelyistä vastaavat KDE-projektin taustalla toimiva KDE e.V. ja COSS.

Akademy on avoimen lähdekoodin työpöytäratkaisuja kehittävän KDE-projektin vuosittainen yhteisötapaaminen. Akademy sisältää kaksipäiväisen konferenssin, ryhmätapaamisia, aikaa ohjelmoinnille ja muulle kehitystyölle sekä KDE e.V.:n vuosittaisen jäsentapaamisen.

Openmind

Openmind, COSSin vuosittainen kansainvälinen pääseminaari, järjestettiin jälleen yhteistyössä MindTrek-konferenssin kanssa. Openmind keräsi yhteen n. 150 kävijää Suomesta ja ulkomailta.

Puhujina konferenssissa olivat muun muassa **Quim Gil** (Maemo Devices, Nokia), **Teppo Sulonen** (Tampereen kaupunki), **Ignacio Correas** (eBox), **Adriaan de Groot** (FSF Europe), **Henry Palonen** (Sähköautot - Nyt!) ja **Peter Cheng** (TargetSource Tech Ltd).

Suomen Linux-käyttäjien yhdistys FLUGin Linux-tekijä -palkinto jaettiin ensimmäistä kertaa Openmindissa. Vuoden 2009 Linux-tekijäksi valittiin kouluihin Linux-järjestelmiä toimittava Opinsys Oy, joka on myös COSSin jäsen. Lisäksi jaettiin kolme kunniamainintaa, jotka saivat OpenOffice-toimisto-ohjelman ohjeet suomentanut **Risto Jääskeläinen**, Nokian Linux-pohjaisten Maemo Devices -laitteiden kehittäjätiimi ja Linux-aiheisia podcasteja tekevä LinuCast-tiimi. Palkinnot jakoi kansanedustaja **Jyrki J. Kasvi**.

<http://openmind.fi>

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Seminaarit ja tapahtumat

Vuoden 2009 aikana COSS järjesti ja oli mukana puhumassa useissa eri kohderyhmille suunnatuissa tapahtumissa.

Vuoden 2009 tapahtumakalenteri

Tammikuu	
15.01.09	COSSin toiminnan esittely Tansanian liikenneministerin seurueelle
28.01.09	Tietosuojavaltuutetun toimiston ja EFFI:n järjestämä tietosuojapäivän seminaari aiheesta "EU:n ulkopuolisten verkkopalveluiden käyttö", Helsinki
Helmikuu	
06.02.09	Avoimen lähdekoodin ohjelmien esittely Espoon Saarnilaakson koulun tietotekniikka- ja mediapainotteisille luokille, Espoo
10.02.09	TIEKE Briiffit: Liiketoimintamallit, web-seminaari
Maaliskuu	
04.03.09	Osallistuminen LinuCast-podcastiin
26.03.09	Talentum Lakikoulutus: Open source -liiketoiminta
Huhtikuu	
07.04.09	ICT-Werstas: Microsoft-vapaa toimisto, Tampere
16.04.09	OOXPN Developer Day, Tampere
20.04.09	LTSP-workshop, Turku
21.04.09	Avoimia ohjelmia yrittäjille -päivä, Turku
22.04.09	LTSP-työpaja, Hämeenlinna
28.04.09	Open Source tuottamaan -seminaari, Helsinki
Toukokuu	
08.05.09	Midgard 10-vuotisgaala, Helsinki
08.05.09	Jinixin järjestämä open source -tapahtuma, Joensuu
11.05.09	Opetushallitus: miniseminaari opetuksessa käytettävistä laitteista, Helsinki
12.05.09	VTT:n miniseminaari - Tuotteen elinkaaren hallinta, Espoo
Kesäkuu	
09.06.09	Vapaat ohjelmistot PK-yrityksen IT-ratkaisuna -koulutusseminaari, Lappeenranta
Heinäkuu	
Elokuu	
13.08.09	YLE Tampereen Radion aamukahvit
25.08.09	Proactum Open Meet Up, Helsinki
Syyskuu	
07.09.09	TIEKEN seminaari, Helsinki
09.09.09	Kuntamarkkinat, Helsinki
17.09.09	TIEKEN Vaikuta ja vaikutu -seminaari, Helsinki
23.09.09	ECIS-tapaaminen, Bryssel
30.09.09	Openmind, Tampere

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Lokakuu

05.-06.10.09 LTSP-työpaja #2, Kokkola

Marraskuu

03.11.09 Avoin lähdekoodi ja tietoturva -seminaari, Espoo

10.11.09 Avoin koulu -julkistusseminaari, Heureka, Vantaa

17.11.09 Avoin koulu -tiedotustilaisuus, Helsinki

17.11.09 COSSin ja LiSoGin match making -tilaisuus, Tampere

18.11.09 Avoimien ohjelmistojen käyttö - Road show, Tampere

19.11.09 Avoimien ohjelmistojen käyttö - Road show, Turku

24.11.09 JHS-seminaari: Uudet suositukset ICT-palvelujen kehittämiseksi, Helsinki

24.11.09 Opetushallituksen virtuaaliopetuksen päivät, "LTSP:n hyödyt opetuskäytössä", Helsinki

27.11.09 OOXOPN Developers Day Fall -seminaari, Tampere

30.11.09 Avoimien ohjelmistojen käyttö - Road show, Helsinki

Joulukuu

02.12.09 Avoimien ohjelmistojen käyttö - Road show, Oulu

04.12.09 Avoimien ohjelmistojen käyttö - Road show, Rovaniemi

09.12.09 Open Source, eGovernment and Large Organizations -seminaari, Ateena

15.12.09 COSSin jäsenkokous, Helsinki

TIKKA

COSS vastasi koulutuksiin ja konsultointiin tukea tarjoavan TIKKA-projektin avoimen lähdekoodin osakokonaisuudesta kesäkuuhun saakka, jolloin projekti siirtyi Hermia Oy:stä Tredea Oy:öön.

Pirkanmaalaiset pk-yritykset voivat saada jopa 50 % tukea TIKKA-koulutuksiin. Projektin rahoittajaviranomainen on Pirkanmaan TE-keskus. Rahoittajina toimivat Euroopan sosiaalirahasto, Suomen valtio ja osallistuvat yritykset.

Kesäkoodi

Neljättä kertaa järjestetyssä Kesäkoodi-projektissa COSS ja sen yhteistyökumppanit Nokia, Nokia Siemens Networks, Saunalahti, Nomovok ja Hermia Oy tarjosivat kesätyöpaikan kolmelle korkeakouluopiskelijalle. Hakijoita oli yhteensä kahdeksan joista viisi valittiin finaaliin. Varsinaisiksi kesäkoodareiksi valittiin **Tanu Kaskinen**, **Akseli Mantila** ja **Riku Salminen**. Kesäkoodarit työskentelivät kesän ajan valitseman open source -projektin parissa.

Tanu Kaskinen kehitti PulseAudio-äänipalvelimeen D-Bus-rajapinnan. PulseAudio on monen suositun Linux-distribuution oletusäänijärjestelmä, ja D-Bus on laajalti käytetty protokolla ohjelmien väliseen viestintään.

Riku Salminen toteutti projektissaan XCB-laajennoksia, jotta on mahdollista tehdä laitteistokiihdytettyjä 3D-grafiikkaohjelmistoja X-ikkunointiympäristöön käyttäen XCB:tä ja OpenGL 3.0:aa. XCB on matalan tason ohjelmointirajapinta X-ikkunointijärjestelmään. X-ikkunointia käytetään Linux- ja Unix-työpöytäympäristöissä.

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Banshee on yksi suosituimmista ja aktiivisimmin kehitetyistä mediasoittimista Linux-käyttöjärjestelmälle. Akseli Mantilan projektina oli lisätä ohjelmaan laajennukset, joiden avulla voi selata nettiradiokanavia ja tallentaa lähetyksiä mp3-tiedostoiksi.

<http://www.coss.fi/kesakoodi>

Avoin koulu

COSS ja sen kolme jäsenyritystä IBM, Mediamaisteri Group Oy ja Opinsys Oy ovat puolitoista vuotta valmistelleet Avoin koulu -hanketta. Sen tarkoituksena on tarjota oppilaitoksille niiden tarpeet täyttäviä avoimia ohjelmistoja.

Avoin koulu -hanke julkistettiin tiistaina 10.11. Heurekassa. Paikalla oli noin 60 kuulijaa, jotka osallistuivat myös demoon, jossa Avoin koulu -palvelua esiteltiin tarkoitukseen varta vasten rakennetulla LTSP-ohutpääteympäristöllä.

17.11. pidettiin julkistukseen liittyvä IBM:n ja COSSin tiedotustilaisuus. Tilaisuudesta poiki mukavasti näkyvyyttä maakuntalehdistöjä myöten.

Avoin koulu -wiki: <http://avoinkoulu.coss.fi>

Avoin koulu -demo: <http://www.avoinkoulu.fi>

JHS 169: Avoimen lähdekoodin ohjelmien käyttö julkisessa hallinnossa

COSS toimi koordinaattorina luotaessa helmikuussa julkaistua JHS-suositusta "Avoimen lähdekoodin ohjelmien käyttö julkisessa hallinnossa". Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan JUHTAn hyväksymä suositus opastaa organisaatioita avoimen lähdekoodin ohjelmistojen hankinnassa ja käyttöönotossa.

JHS-järjestelmän mukaiset suositukset koskevat valtion- ja kunnallishallinnon tietohallintoa, mutta avoimen lähdekoodin suositus tarjoaa olennaista tietoa kaikille avoimen lähdekoodin perustietoa kaipaaville - myös yrityksille.

<http://www.coss.fi/alho>

VALO-CD

VALO-CD-projekti julkaisee suomenkielisiä avoimen lähdekoodin ohjelmistoja Microsoft Windowsille. Projektin tarkoitus on levittää helppokäyttöisiä, ilmaisia, yhteensopivia, turvallisia ja toimittajariippumattomia ohjelmistoja ja edistää näin avoimen lähdekoodin tunnettuutta ja käyttöä. VALO-CD on suunnattu sekä tavallisille käyttäjille että yrityksille.

COSS on tukenut VALO-CD-projektia markkinoimalla ja osallistumalla projektin suunnitteluun.

<http://www.valo-cd.fi>

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

Koulutus ja konsultointi

COSS teki konsultointeja ja järjesti räätälöityjä koulutuksia avoimen lähdekoodin aiheista. Koulutukset käsittelivät avoimen lähdekoodin perusteita, lisensointia ja liiketoimintaa. Konsultoinnit käsittelivät lisensointia, avoimen lähdekoodin olemassa olevia ratkaisuja ja niitä tukevia suomalaisia toimijoita.

Lisensointineuvonta (license helpdesk)

COSS tarjoaa jäsenilleen maksutonta neuvontaa yksittäisiin lisensointikysymyksiin. Yhteydenottoja tuli n. 20 kpl, jotka käsittelivät mm. GPL-lisenssin tarttuvuuskyymyksiä ja oman tuotteen julkaisua avoimen lähdekoodin lisenssillä.

Tutkimustoiminta

COSS tuki taloudellisesti Teknillisen korkeakoulun kaksivuotista tutkimushanketta, jossa tutkitaan miksi ohjelmistoyritykset kasvavat tai eivät kasva.

Julkinen sektori

Vuonna 2009 panostettiin suuresti julkisen hallinnon aktivoimiseen. COSS on ollut läsnä useissa julkishallinnon edustajille suunnatuissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa. Lisäksi COSS on ollut suorassa yhteydessä ministeriöihin sekä kaupunkien ja kuntien johtoon ja toiminut lähes viikoittaisessa yhteistyössä Kuntaliiton kanssa.

Kansainvälisesti COSS toimi valtiovarainministeriön lähettämänä asiantuntijana EU:n IDABC-hankkeen OSOR- ja ODEF-työryhmissä.

Kansainväliset verkostot ja yhteistyö

COSS toimii useissa kansainvälisissä verkostoissa: mm. OpenNordic, IDABC:n Open Source Observatoryn osaamiskeskusverkosto (www.osor.eu), OBOOE (Open Source Business Organisations of Europe) ja FOSSBazaar.

COSS tiivisti yhteistyötään saksalaisen sisarorganisaationsa Linux Solutions Groupin (LiSoG) kanssa. Tampereella järjestettiin marraskuussa suomalaisten ja saksalaisten yritysten match making -tilaisuus sekä COSSin ja LiSoGin workshop-kokous. COSS ja LiSoG päättivät jatkaa hyvin alkanutta yhteistyötä.

Kansainvälistä yhteistoimintaa leimasi onnistunut KDE e.V.:lle suunnattu Academy-konferenssihakemus. Alkuvuodesta COSS lobbasi GNOME- ja KDE- Linux-työpöytäyhteisöjä GUADEC- ja Academy-yhteiskonferenssin tuomiseksi Suomeen. Yhteisöt päättivät kuitenkin hajauttaa konferenssit vuodeksi 2010. COSSilla oli jo esivalmistelussa strateginen päätös hajautuspäätöksessä tarjota konferenssipaikkaa KDE:lle. Tähän vaikutti keskeisesti Nokian lupaama paikallinen sponsorointi.

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS / Hermia

Hermiankatu 1
33720 Tampere
Finland

www.coss.fi
info@coss.fi

Suomen avoimen lähdekoodin keskus COSS Toimintakertomus 2009

COSSin kansainväliset edustukset vuonna 2009:

- Helmikuu: Koulutus- ja konsultointimatka, Kimberley, Etelä-Afrikka
- Maaliskuu: WebhostingDay-konferenssi, Brühl, Saksa
- Heinäkuu: DesktopSummit-konferenssi, Las Palmas, Espanja
- Lokakuu: OpenWorldForum-konferenssi (yhteydessä EU-kokoukseen), Pariisi, Ranska
- Marraskuu: FSCONS-konferenssi, Göteborg, Ruotsi
- Joulukuu: Open Source, eGovernment and Large Organizations -seminaari, Ateena, Kreikka